



ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ КООПЕРАТИВНИЙ  
ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ

**МАТЕРІАЛИ**

I Всеукраїнської науково-практичної конференції

**«ТРАНСФОРМАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В ЕКОНОМІЦІ:  
ВІД КОНКУРЕНЦІ ДО КООПЕРАЦІЇ»**



29000 м. Хмельницький, вул. Кам'янецька, 3  
Хмельницький кооперативний  
торгівельно-економічний інститут  
Кафедра підприємництва, торгівлі,  
логістики та готельно-ресторанної справи

м. Хмельницький  
26 жовтня 2023 р.

**Міністерство освіти і науки України  
ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»  
Всеукраїнська центральна спілка споживчих товариств  
Хмельницька облспоживспілка  
Хмельницький кооперативний торговельно-економічний інститут  
Львівський торговельно-економічний університет  
Полтавський університет економіки і торгівлі  
Вінницький кооперативний інститут**

**МАТЕРІАЛИ**

I Всеукраїнської науково-практичної конференції

**«ТРАНСФОРМАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В ЕКОНОМІЦІ:  
ВІД КОНКУРЕНЦІЇ ДО КООПЕРАЦІЇ»**

**м. Хмельницький  
26 жовтня 2023 р.**

*Рекомендовано до друку вченою радою Хмельницького кооперативного торговельно-економічного інституту (протокол № 3 від 8 грудня 2023 р.)*

**Рецензенти:**

**МЕЛЬНИК Ірина**, д.е.н., проф., завідувач кафедри туризму та готельно-ресторанної справи Львівського торговельно-економічного університету.  
**МІЩУК Ігор**, д.е.н., проф., проф. кафедри підприємництва, торгівлі та логістики Львівського торговельно-економічного університету.  
**ПЕЛІК Леся**, д.т.н., проф., проф. кафедри товарознавства, митної справи та управління якістю Львівського торговельно-економічного університету.

**Редакційна колегія:** **ТЕЛЯЧИЙ Юрій** – голова, д.і.н., проф., президент Хмельницького кооперативного торговельно-економічного інституту, голова Хмельницької обласної організації Національної спілки краєзнавців України; **ЗАМАЗІЙ Оксана** – заступник голови, д.е.н., проф., проректор з наукової роботи Хмельницького кооперативного торговельно-економічного інституту; **МАТВЄЄВ Андрій** – к.і.н., доц., віце-президент Хмельницького кооперативного торговельно-економічного інституту; **ЛЯШУК Катерина** – к.е.н., директор Хмельницького кооперативного фахового коледжу Хмельницького кооперативного торговельно-економічного інституту; **ДЖЕРЕЛЕЙКО Світлана** – к.е.н., доц., декан факультету управління, підприємництва та права Хмельницького кооперативного торговельно-економічного інституту; **САПОТНИЦЬКА Наталія** – к.е.н., завідувач кафедри підприємництва, торгівлі, логістики та готельно-ресторанної справи Хмельницького кооперативного торговельно-економічного інституту; **ТЯГУНОВА Наталія** – к.е.н., проф., проф. кафедри підприємництва, торгівлі, логістики та готельно-ресторанної справи; **ПЕЛЕХ Юлія** – к.т.н., доц., доц. кафедри підприємництва, торгівлі, логістики та готельно-ресторанної справи; **ЦЕРКЛЕВИЧ Вікторія** – к.п.н., доц., доц. кафедри підприємництва, торгівлі, логістики та готельно-ресторанної справи; **АНТОШКОВА Наталія** – к.е.н., доц. кафедри підприємництва, торгівлі, логістики та готельно-ресторанної справи; **КУЧЕРУК Надія** – ст. викладач кафедри підприємництва, торгівлі, логістики та готельно-ресторанної справи; **БОНДАРЧУК Катерина** – викладач кафедри підприємництва, торгівлі, логістики та готельно-ресторанної справи.

**Т65** Трансформаційні процеси в економіці: від конкуренції до кооперації. *Матеріали I Всеукраїнської науково-практичної конференції*, м. Хмельницький, 26 жовтня 2023 р. / редкол.: Ю.В. Телячий (гол.) та ін. Хмельницький : ХКТЕІ, 2023. 389 с.

**За достовірність викладеної інформації відповідальність несуть автори статей**

*Збірник містить матеріали I Всеукраїнської науково-практичної конференції «Трансформаційні процеси в економіці: від конкуренції до кооперації» з актуальних питань функціонування та розвитку сучасних економічних систем, інновації менеджменту, маркетингових технологій в сучасному бізнесі, фінансово-господарської діяльності та проблем оподаткування суб'єктів господарювання, розвитку підприємництва та торгівлі, інноваційних технологій у туристичному та готельно-ресторанному бізнесі, сучасного товарознавства, удосконалення правового забезпечення розвитку економіки та підприємництва, інновації у бізнес-освіті та управлінні знаннями, розвитку кооперативного сектора економіки.*

*Для освітян, науково-педагогічних працівників, здобувачів освіти, підприємців, громадськості, усіх, хто цікавиться трансформаційними процесами в економіці.*

Електронна версія збірника оприлюднюється на офіційній сторінці ХКТЕІ:  
<http://www.xktei.km.ua/naukova-diyalnist/naukovi-vidannya/>

УДК 332.146:330.322(477)

**Повshedна В.Д.,**

*студентка Полтавського університету економіки і торгівлі*

**Шибковський Д.І.,**

*аспірант Полтавського університету економіки і торгівлі*

**Педченко Н.С.,**

*д.е.н., професор кафедри фінансів та банківської справи*

*Полтавського університету економіки і торгівлі*

## **СУЧАСНІ НАПРЯМКИ РЕГІОНАЛЬНОЇ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ**

Система управління економічним розвитком регіонів в Україні повинна мати ефективні механізми, що відповідають потребам та вирішують проблеми, пов'язані з нерівністю у розвитку регіонів, впливом наслідків глобальної економічної кризи та політичних змін. Важливу роль у загальному економічному регулюванні відіграє інвестиційна політика, оскільки вона визначає напрямки, шляхи та методи модернізації національної економіки через капітальні інвестиції, які можуть якісно змінити стан продуктивних сил. Інституціональний аспект і регіональна компонента грають ключову роль у визначенні інвестиційної політики, оскільки реалізація конкретних інвестиційних проектів відбувається на певних територіях і потребує місцевої підтримки. Це сприяє стимулюванню капіталовкладень, підтримує інвесторів у здійсненні стратегічних капіталовкладень, які мають не лише економічне, але й соціальне значення.

Децентралізація механізмів інвестиційного регулювання – це процес передачі влади і відповідальності з центрального рівня до регіональних і місцевих органів управління для сприяння інвестиційному розвитку на різних рівнях економіки. Цей підхід може призвести до більшої ефективності інвестиційного регулювання, оскільки регіональні та місцеві органи можуть

краще розуміти свої конкретні потреби і можуть приймати більш точні рішення щодо розвитку своїх територій.

У такому контексті, місцеве управління інвестиційним процесом виявляється найбільш ефективним [1]. Оскільки на сьогоднішній день реальне делегування повноважень, включаючи фінансові, на регіональний рівень є недосяжним через нормативні обмеження, ми пропонуємо передати агенціям регіонального розвитку функції управляючих компаній. Ці функції полягатимуть у наданні консультативно-методичної та формальної підтримки інвестиційних проектів.

Узагальнюючи досвід зарубіжних країн слід виділити основні тренди сучасної регіональної інвестиційної політики, що спрямовані на стимулювання інвестиційного розвитку в різних регіонах та на різних рівнях економіки (рис.1): сприяння інноваціям та технологічному розвитку (створення технологічних парків, інкубаторів тощо); розвиток людського капіталу (підвищення кваліфікації робочої сили в регіоні, інвестиції в навчальні заклади, професійну підготовку та розвиток навичок); інфраструктурний розвиток (покращення транспортної, комунікаційної та енергетичної інфраструктури); розвиток промисловості та малих і середніх підприємств (надання фінансової підтримки, консультацій та доступ до ринків); співпраця з міжнародними інвесторами (залучення іноземних інвестицій та підтримка глобальної інтеграції).

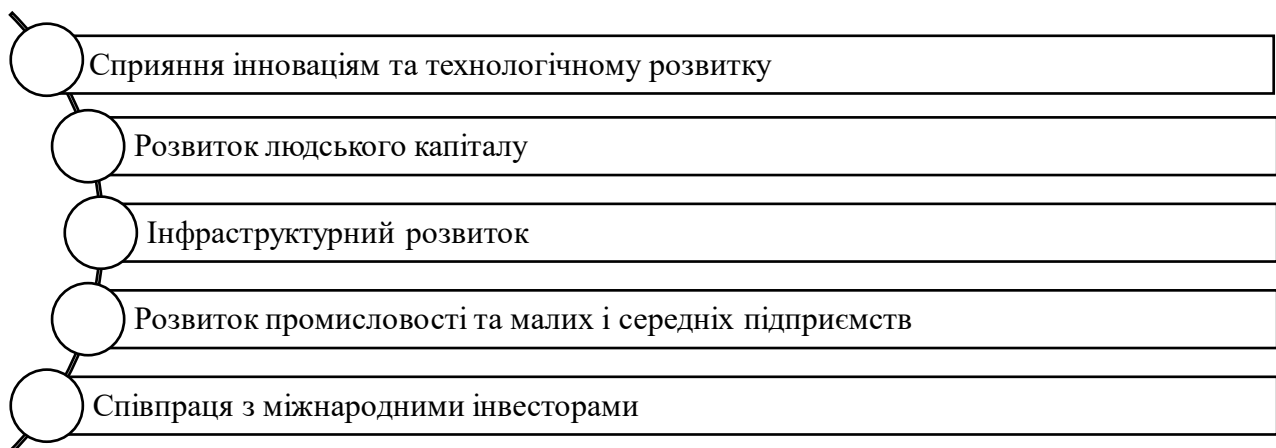


Рисунок 1 – Світові тренди сучасної регіональної інвестиційної політики

Джерело: складено автором

Успішний досвід залучення прямих іноземних інвестицій у країнах Центрально-східної Європи (Чехія, Польща, Словаччина та інші) демонструє, що найбільш ефективним інструментом для залучення великих стратегічних інвесторів є спеціально підготовлені земельні ділянки, так звані промислові парки. Це, зазвичай, великі за площею території (від 30 га та більше), до яких вже підведені інженерно-технічні комунікації з великою резервною потужністю, які знаходяться біля великих автомагістралей та, безумовно, поблизу міст з достатнім резервом робочої сили. Таким чином, інвестор, заходячи на територію промислового парку, отримує усі можливості для того, щоб швидко розпочати свою діяльність [2].

Серед переваг індустриальних парків пропонуються наступні: парки спрямовані на розвиток привабливих сегментів національної економіки із залученням активного населення та інвестицій; парки стимулюють підприємців до підприємницької активності; парки заощаджують інвестору кошти та час, які звичайно додатково витрачаються на будівництво громадської інфраструктури.

Все це формує привабливість індустриальних парків для усіх стейкхлдерів та необхідність їх відкриття на території України для створення клімату із залучення прямих іноземних інвестицій.

Додатково, важливими важелями в галузі реалізації загальної підприємницької регуляторної політики є:

1. Максимальна уніфікація дозвільної системи та об'єднання регуляторних процесів в один комплекс. Використання можливостей Інтернет-зв'язку для оптимізації дозвільного процесу.

2. Введення цифрових інструментів для підприємців, які дозволять проводити дії, пов'язані з реєстрацією справ, змінами та закриттям, шляхом інтерактивних анкет і цифрових підписів. Цей підхід спрощує взаємодію підприємців із чиновниками та допомагає скоротити бюрократичні процедури.

Ці заходи підвищують ефективність і прозорість інвестиційного регулювання, зменшують бюрократичний навантаження на підприємців і

сприятимуть розвитку підприємницької активності в регіонах. Конкретні стратегічні інструменти включають такі пункти:

- перерозподіл орієнтації податкового законодавства з усіх видів економічної діяльності та суб'єктів господарювання на окремі інвестиційні проекти. Очікуваний результат цього підходу полягає в зміцненні регуляторної ролі податків в порівнянні з їхньою фіскальною функцією, що створює сприятливі умови для успішної реалізації інвестиційних проектів.

- забезпечення об'єктивної диференціації ставок оподаткування податком на прибуток для різних ланок фінансово-логістичного ланцюга на товарних ринках відповідно до рентабельності їхньої діяльності. Очікуваний результат – встановлення економічно обґрунтованих умов для різних видів економічної діяльності, сприяння гармонійному розвитку соціально-економічної системи країни.

- відновлення функції амортизаційних відрахувань для основних виробничих засобів за допомогою зміни методології їх обліку. Очікуваний результат - забезпечення фінансового забезпечення відновлення необоротних активів, можливість ефективного фіскального регулювання окремих видів діяльності.

- уніфікація процесу обліку та оподаткування підприємств та перехід до «касового» методу. Очікуваний результат – забезпечення надходжень податкових платежів, підвищення прозорості обліково-звітної інформації, більші фінансові можливості суб'єктів господарювання в поєднанні з підвищенням фінансової дисципліни.

В цілому, визначені напрями регіональної інвестиційної політики мають бути адаптовані до конкретних умов і потреб кожного регіону. Для цього потрібно детально проаналізувати рейтинг інвестиційної привабливості регіону та визначити ключові проблеми та перспективи, що можуть бути реалізовані. Важливо враховувати, що ефективна регіональна інвестиційна політика може сприяти сталому економічному зростанню та підвищенню якості життя місцевого населення.

## Список інформаційних джерел

1. Фінансово-інвестиційні детермінанти регіонального розвитку: монографія / [О.В. Чернявська, С.Г. Міщенко, Н.С. Педченко та ін.] ; за заг. ред. О.В. Чернявської. – Полтава : ПУЕТ, 2012. – 386 с. URL: <http://dspace.puet.edu.ua/bitstream/123456789/4429/1/224-448.pdf> (дата звернення: 09.10.2023).

2. Як залучати прямі інвестиції: практичний посібник для українських міст і районів. URL: [https://regionet.org.ua/files/02\\_How\\_to\\_attract\\_FDI\\_-\\_UA.pdf](https://regionet.org.ua/files/02_How_to_attract_FDI_-_UA.pdf) (дата звернення: 07.09.2023).



УДК 338.009.12/334.012.34  
Т65

## МАТЕРІАЛИ

I Всеукраїнської науково-практичної конференції

### ТРАНСФОРМАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В ЕКОНОМІЦІ: ВІД КОНКУРЕНЦІЇ ДО КООПЕРАЦІЇ

(м. Хмельницький, 26 жовтня 2023 р.)

Електронне видання

**Відповідальна за випуск:**  
*Наталія САПОТНИЦЬКА*

**Т65** Трансформаційні процеси в економіці: від конкуренції до кооперації. *Матеріали I Всеукраїнської науково-практичної конференції*, м. Хмельницький, 26 жовтня 2023 р. / редкол.: Ю.В. Телячий (гол.) та ін. Хмельницький : ХКТЕІ, 2023. 389 с.